

Nro. 15.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENG. DELMEBÖL.

Iudált Betsből, Pénteken Augustus 19-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Felséges Urunknak kegyelmes parantsolatja szerént
már most az eddig közkezen forgott 5 forintos Ban-
kótzedulák is ujjak által tseréltetnek fel; hanem,
hogy a' közönséges adásvevés dolgában e' miatt sem-
mi akadály ne essék, még most semmi idöpont nem
határoztatik meg, hogy adig minden régi 5 forinto-
sok beadattassanak; tsak azok tartóztatódnak még
most benn, a' mellyek a' Kintstár' kassájába bégyül-
tek, 's még most tsak ezekért adatnak ujjak ki. ---
A' még közönséges forgásban lévő 10 forintosok fe-
lől is az a' Felséges Rendelés jött ki, hogy ezeknek

P

is nem csak a' Bankótzedulás Kassákba való végső bé-
tseréltetések halafztódjon el a' jövő Deczember vé-
gégig, hanem minden Fejedelmi, tartományi, városi
és egyéb közönséges kassákba, valamint szinten min-
den adók' és fizetések' nemeiben is, a' mult Julius'
vége helyett egéfsz a' jövő Oktober' végéig elvétet-
tessenek.

Hasonlóképpen azokra nézve is, a' kik eddig a'
Vám és egyéb taksafizetéseket arany és conventi-
ó s ezüst pénzben tenni köteleztettek, olyan Ud-
vari kegyelmes könnyebbítő Rendelés érkezett-le,
hogy a' kiknek tettzik ezen fizetést Bankótzedulák
és róz pénz által tehessék, úgy mindazonáltal, hogy
egy forint Conventiós pénz helyett, Bankóczedulá-
ban két forintot tegyenek-le.

A' Cs. K. fegyveres seregeknél feles számú elő-
menetelek estek a' Generális és egyéb Tiszturak kö-
zött, kiknek megnevezésekkel más alkalmatossággal
fogunk szolgálni.

Konstántzinápolymból ilyen fontos tu-
dósítás érkezett ide: — „A' Nagy Vezér, és a'
Ruschuki Bascha Mustapha Bairaktár égygyetértvén,
magokat 30,000 emberekkel egygyütt özfzetsatol-
ták, és a' Mahomed szent Zafzlójával Konstanz-
nápolynál megjelentek, hogy a' tsendefséget leg
előbb a' fő város' szomszédságaiban letsendesittsék.
Ez a' dolog a' IV-dik Mustapha Császár parantsolat-
jára vétetett munkába, a' ki e'végre Mustapha Bai-
raktárt az egész Török armádia' General-Lieutenant-
jává nevezte vala. — Julius' 28.kán azonközben a'
két nevezett Vezérek 8000 emberrel a' Serailba bé-
mentek, hogy az abban bezárattatva lévő III-dik
Selimet ismét a' thronusra ültesék: a' mellyet Mus-

tapha Császár ezébe vévén Selimet hamarjában meg akarta fojtatni, hanem elkésvén, nem erhetete el tzel-ját, minthogy Bairaktár és az ő sok barátjai, elene állottak, 's nem tsak azt meg nem engedték neki, hogy Selimet megölesse, hanem a' thronustól őtet ma-gát is megfofztván, Császárnak az ő ifjabb testvérét ki-altották. ki M a h o m e d nevezet alatt, a' ki e' szerént Jul. 28-kán délutánni 4 órakor, midőn ez a' tudó-sítás onnét útnak indult, az uralkodáshoz hozzá fo-gott. Mellyikkel fog a' hadakozó Hatalmasságok között tartani az ujj Császár, a' felől még semmit nem olvastunk.

A' Spanyol országi történetek felől kevés ujsá-gaink érkezhettek: igen el van az útjok vágva; ke-zmény kordon van eleikbe vonattatva. A' Gothen-burgi Swéd Ujság szerént, az Anglus Ministerek azt a' hivatal szerént való jelentést tétették a' Londoni Polgármestnél, hogy Gen. Spencer és Admirális Pur-vis a' Kadixi öbölből olyan tudósítást tettek Jun. 6-kán, hogy ők a' Kadixi Spanyol Komendánsal al-kudozásra léptek légyen, melynek rezultátumát ez, Sevilleba küldötte megerössítettés végett az insur-gens nép' Fő Juntájához. — Az Anglus levelekben találató magános levelek pedig azt is erössítik, h g y a' Karthagennai Komendánst Admirális Salcedót, ugyan az insurgensek letévén, helyébe mást tettek legyen. Ezek írják továbbá, hogy az Oportói kikötőhelyből már néhány hajók érkeztek volna Angliába. — Egy közönséges levél, 's utánna a' többek is, azt írják, hogy az insurgensek' feje a' Toledói Érsek volna, egy más fő személlyel egyetemben: és hogy a' támadás, ha szintén vezedelmesnek teliyességgel nem tartat-

hatik is, de tsakugyan még egyátallyában nem tsendesedett-le.

Északi Európa.

A' Bergi volt Nagy Hertzegségnek néhány városaiból érkeztek tudósítások a' felől, hogy az Elöljárók öfzfye hivattatván, a' Napoleon Császár hűségére való hitet az e' végre hozzájuk küldetett Biztosoknak kezekbé letették. Így irnak a' többek között Elberfeldből, a' hol Provintziális Tanácsos Theremini, Augustus 3. kán délelőtt az Elöljárókat a' Reformatusok templomába öfzfye hivattatván, hozzájuk gyökeres beszédet intézett, 's az után töllok, a' Napoleon, mint Frantziák Császárja, Olasz Király, és a' Rénusi Szövetség' oltalmazója eránt való engedelmeiségnek hitét, ágyudurrogás, harangszó, és éljen Napoleon! kiáltás közben, elfogadta.

Frankofurtumból (a' Menus mellől) Aug 8. kán irták, hogy a' Bergi volt Nagy Hertzegnek minden paripái, kantzái, tsödürei, egy szóval minden nyerges, hámos, és ménesi vagy maglovai, mellyek igen szépek és vállogatottak, Düsseldorf felől szállittatván ott Frankofurtumon vitettettek külömbkülömb szakaszokban által. Az utolsó szállitmány Aug. 6. kán ment ott által. Hova víszik, azt senki nem írja.

A' mi az Északi környülállásokat illeti, ezekről lehetetlen hogy a' közönséges levelek után valami bizonyost irhassunk. Itt következik egy Berli ni levél; lássák az Olvasók, ha figyelmetefségeknek kielégittetésire valami méltó tárgyat találhatnak benne: — “

„Berlin, Augustus' 1. ső napján. A' Prusz-

szus seregeknek az ő megmozdításokra kívántató
 készülétek, egész hathatósággal tétettetnek. Az
 ártilleria minden nap' útnak indulhat, a' melynek
 egy része Sléziába küldtetetik, a' melly, mint hir-
 leik, már most a' Frantziáktól egészízen oda ha-
 gyattatván, a' Pruszszus seregek által fog elfoglal-
 tatni. Nyoltz napoktól fogva valamint reménsé-
 günk, úgy Statuspapirosaink 's váltópánzünk' be-
 tse is 8 vagy 10 pro Centót emelkedett. Remén-
 ségünknek és papiros 's egyéb váltó pénzünk betse'
 emelkedésének a' fundamentoma rész szerént az, hogy
 a' Pruszsziai Királysághoz tartozó tartományokban
 az ujj készüléteket látjuk, rész szerént pedig,
 hogy az itt lévő Frantzia Kormányzék a' Pruszszus
 Király' neve' napjának meginnepeltetését megenged-
 te, a' melly, kedvező környülállásnak lenni magya-
 ráztatik; rész szerént és pedig kiváltképpen; hogy
 egy időskétől fogva néhány Frantzia Regementek
 elátoztak innen. Az utolsó 8 napok alatt két Re-
 gement hagyta ide Berlint, útját Magdeburgon ál-
 tal vevén. A' harmadik is indulófélben van. —
 A' Neufchateli Sándor Hertzeget (Berthiét), minden
 órán várják ide; szállásul a' Minister Schröter palo-
 táját készítették el számára. — Ebből a' tudósi-
 tásból, a' Pruszszia és Frantzia Országlószékek kö-
 zött fenn forgó dolgokra nézve, ki egy ki más kö-
 vetkezést húz ki. Kevés napok alatt bizonyosabb
 ábrázatba fognak a' dolgok kétttség kívül itt is öl-
 tözni.

Az Albis alsó részéről így irtak Aug. 3-kán
 sajnálkozva. — “

„Ugy látszik, hogy a' Swédek hadakozása Nor-
 végia felől az idén elvégződött. Leg alább annyi

bizonyos, hogy a' Swéd Király a' maga ágyus tsaj. kait Landskronánál kezdette öfzfe seregeltetni. Úgy lehetett vala gondózkodni, hogy Norvégia ellen fogja a' szárazon való erejét fordítani, 's hogy azt, kárának kipótoltatása vég-~~tt~~, az Ánglusok segedelme által elfoglalni iparkodik; a' melly czélját, minthogy Norvégia minden segedelemtől és közösüléstől meg van fosztatva, el is érhetne volna. Azonban most úgy látjuk, hogy ő Swéd Fige Systemát változtatván, egész iparkodással Finnlandiának fordította nagyobb erejét, és Napkelet felől egész a' Saveloxi puszta határokig elő nyomakodván, Délfelől Wása városán akar által rontani míg az alatt a' tengerrel is most itt majd amott kisdéd seregeket szállittat ki a' Finnlandiai partra, így ingerelvén a' nagy Cresz erőt, kinek is szükségesképpen most, míg a' jó idők tartanak azon kell iparkodni, hogy a' Swéd-eket a' Finnlandiai határokról ismét kinyomhassa, különben a' kedvetlen idők elkövetkezvén, nem soká még egyfzer elő fog a' mult tavaszi sok inségekkel öfzfe köttetett verekedés kerülni. Lehetetlen, hogy ezen mostoha északi tartományoknak kedvetlen sorsok meg ne illesse a' gondolkozó embert. Ezen tartományokat oly mostohán ruhazta-fel a' természet a' maga adamányaival, hogy ha itt a' szorgalmatosság csak esztendőig meggátoltatik a' maga rendes folyamatjában, igen megérzik a' lakosok, és a' jó igyekezet' tsirája sok ízig kifzáradván, ki tudja, mikor foganszik meg ismét. Az ilyen környüállások az Északi Országölözékeknek az ő Finantziájokat is nagy rendetlenséggel szokták fenyegetni. A' szegény Swédek és Dánusok idegen ügyre nézve öldöklük egymást, 's lehetetlen azoknak indúlatos po-

litikájokat nem vádolni, a' kik az e'féle természet ellen való állapotra, indító okot szolgáltatnak, etc. "

Mondják, hogy a' Swéd Király személyesen jelen volna a' Finnlandiai tsatázó mezőn, és hogy a' Juniusi verekedéseket, mellyek után az Oroszok magokat bizonyos távolságra vízfzra vonták, maga személyesen kormányozta volna. Azt is mondják, hogy eő Swéd Felsége ezen Északi vidéken öszfe találkozni és beszédet tartani szándékozna egy Északi más nagy Hatalmafsággal. — Az Orosz levelek is erősfítették nem régiben, hogy Sándor Császár elútatni szándékozna a' határ szélek felé. —

Berlinből így irnak; — Itt a' szomszédban Charlottenbourg mellett fekvő Frantzia lógerben meglehetős vidámsággal telik az idő; a' katonaság kikapván hátra lévő zsoldjának egy részét, rajta van hogy azt mennél előbb kiadhassa; a' Berliniek is gondoskodnak részekről mindenről, hogy legyen a' katonának mire fordítani a' pénzt. A' városnak nagy része ott tartozkodik, a' hol a' tábor fekszik. Traktérok, bor-ser.tsaplárosok, tántzoló színek, s egyebek dolgában, a' Lógerben is olyan nagy a' bőség, mint a' városban volt.

Pétersburgból így irtak Jul. 15-kén. A' ma kijött Udvari Ujságban hofszasan elő adatnak a' Finnlandiai, Jun. 30-káig terjedő hadi történetek (ezek fordúltak elő a' közelébbi M. Kurirban). Ezen előadás azt mutatja, hogy ha szintén a' Swédek nem lehetnek is olyan szerentsések, hogy az Orosz seregeket elkergethessék, tsakugyan szünet nélkül ujjabb meg ujjabb próbákat tesznek kiváltképpen az ő ágyus tsajkákból álló hajós seregek által. Meg kell jegyezni, hogy Finnlandiának az ő belső fekvése a'

zal a' tulajdon:ággal bir, hogy ha a' Swéd erő nem hasonló is számára nézve az Orofz eröhöz, meg is folytathatja ellene a' hadakozást. Leg feljebb is csak egy pár ezer ember folytathatja egymás ellen a' verkedést. Nagy seregek telyefséggel meg nem élhetnének ott az eleség' szük volta miatt.

Nagy Britannia.

Az Angliai Ministerium a' mult hónapban egy Szövetési Kötést terjesztett a' Parlamentom' eleibe, a' mely ugyan nem éppen ujj dolg, hanem a' közönség előtt csak most lett nyilvánvalóvá. Szórol ízóra e'képpen terjesztetett a' Parlamentom' eleibe: — “

„Minthogy eö Felsege Nagy Britannia és Irlandia eggyesült országok Királya, és eö Felsege a' Két Siciliák Királya; olyan költsönös igaz kívánságtól kelkesítettnek, hogy a' közöttök eddig fzerentsésen fennállott barátság és jó légy. tértés' kötelét még szorosabban öfzize tsatólják: erre nézve úgy itéltek eö Felsegek, hogy ezen céljokra elérésében semmi által inkább elő nem segítettnek, mint egy Szövetési és Segedelembéli Kötésnek felállítása által, a' mely végre tehát, eö Nagy Britanniai F. ge Drummond William urat, a' maga Titkos Tanátsosát, 's a' Siciliai Udvarnál lévő Követjét és; tellyes hatalmú Ministerét, eö Két Siciliai F. ge pedig Somma Tamás urat, Circelloi Marquist, a' maga Kamaráfsát, armádájá' Feldmarschalját, a' Sz Januárius Királyi Rendje Canellariusát, a' maga Státustanatsosát, külső dolgokra ügyelő Státustitoknokját, 's Posták' fő, tiszjtét, nevezték ki; a' kik tellyes hatalmú leveleiknek költsönös általtse-

rélése után a' következő tziikelyekben égygyeztek-
meg: —

- 1) Tzik. Valamint eddig, úgy ennekutánna is egyenes és állandó barátság álijon fenn eö Felsegek 's örököseik és maradékaik között. — 2) Tz. A' két Felseges alkúvók ezen Frantzia ország ellen való háború alatt egymást minden erejek nagyságához képpest való eszközök által segittsek, 's közönséges égygyvetérséssel mindent, a' mi égygyiknek vagy másiknak kárt okozhatna, megakadályoztatni iparkodjanak. — 3) Tz. Eö Siciliai F.ge arra kötelezi magát, hogy a' Britannus seregeknek, a' mellyek a' Siciliai erőiségekben találtatnak, valamint minden Ánglus hadi hajóknak, mellyek a' Közép tengeren találtatnak, mind azokra a' dolgokra nézve, a' mellyekre ezeknek szükségek leszen, és a' mellyeket Sicilia szigete ezeknek szolgáltathat, t. i. a' milyenek az eleség és hadi s tengeri készületek, vámbéli szabadságot enged. — 4) Tz. Minthogy eö Siciliai F.ge azon indulatnak, a' melytől lelkesítettik, még több bizonyosságát is akarja mutatni, tehát a' Máltai kikötőhelyben találtató Ánglus hajókat is fel szabadítja azon vám alóll, mellyet ezek a' nékiek kívántató eleségért és hadi készületekért, a' mellyek Sicilia szigetén találtatnak, fizetni tartoznának. — 5) Tz. Továbbá kötelezi eö Siciliai F.ge magát, hogy Nagy Britannia ellenségeinek meg nem engedi, hogy a' jelen való hadakozás alatt valamely elrabolt hajót az ő F.ge kikötőhelyei közzül valamelyikbe bévigyének. — 6) Tz. Arra is kötelezi eö Siciliai F.ge magát, hogy az Ánglus hadi és minden egyéb hajóknak, a' jelen való hadakozás alatt, a' 3-dik tziikelyben előfordúlt vámbéli szabadságnak leg kis-

sebb megfzorítása nélkül, a' maga kikötőhelyeit nyitva tartja. — 7) Tz. Eellenben eö Brit. Felsége is kötelezi magát, hogy a' Messinai és Augus-tai erősegeket a' jelenvaló hadakozás alatt védelme-zi, és e' végre azokban önnön költségén 10 ezer embert tart. söt ha szükséges leszen ezen fegyve-res eröt nevelni is fogja. Ezen fegyvereseknek kor-mányoztatások a' nevezett erősegekben egészfzen az öket vezéröl tisztekre bizattatik, a' kiknek akarat-jokat pontosan követni kell. Megigéri eö Brit. Fel-sége, hogy ezen Komendáns Tisztek a' nevezett vá-arakban a' hadi törvényeknek betöltetéseben éppen azzal a' hatalommal fognak az Ánglus katonák eránt birni, 's vélek azon régulák fzerént banni, mint más várakban van a' dolog. Eö Sicilii F.ge az Ánglus seregeknek szállások eránt gondoskodni fog. — 8) Tz. Eö Britanniai F.ge arra kötelezi magát, hogy a' meddig ez a' hadakozás tart (1805-ben Septem-ber 10-kétöl, t. i. attól az időpontól kezvén számlái, midön az Ánglus és Orosz seregek a' Nápolyi partokra kifzallottak), a' jelenvaló egygyesésnek aláírásától fogva esztendőnként 300,000 Font Ster-linget (jó penzben valami több mint 3 milliót), és így hónaponként előre 25,000 Font Sterlinget, fog fizetni eö Sicilii Felségének. Minthogy eö Sicilii F.ge ezen segedelempénzt tengeri és szárazon való hadi erejének sngedelmére akarja fordítani, tehát úgy osztja-fel ezt, mint a' két Státus' védelmezte-tése kívánja, hogy a' közönséges ellenség ellen dol-gozzanak. Minden három hónapban a' Britannus Or-fzágglószék' eleibe kell terjeszteni az a' felöl való szá-madást, hogy eö Sicilii F.ge a' számára adatott se-gedelempénzt mire fordította. — 9) Tz. A' két

Felséges alkúvók, a' köztök fennálló égygyefség' kötelét még jobban is megerössíteni kíványán, mi-helyest megeshetik azonnal egy olly kereskedésbéli kötésre lépnek égygyütt, a' melly mind két nemzet-nek egyenlöképpen hasznos leszen. — 10) Tz. Eö Siciliai F.ge kötelezi magát, hogy Anglia nélkül Frantzia országgal semmi magános békefségre nem lépik: valamint szintén eö Britanniai F.ge is igen, hogy Frantzia országgal semmi békefséges kötelést nem teizen a' nélkül, hogy abban az ő Siciliai F.ge javát is bé ne foglalja. — 11) Tz. (Ez a' tzikkely a' ratifikátziot, vagy helybehagyás által való megerössítettést illeti, mely szerezént ennek Londonban leg feljebb 4 hónapok alatt kellett megeshni). — Készült Palermóban Martzius 30-kán 1808-ban; alá-irták — “

„Drummond Willám; Somma Tamás.

Az Anglus Király' nevében a' Fő Cancellarius egy szokott beszédnek felolvasása által Jul. 4-kén a' Parlamentomot bérekefsztette. Semmi olyan kifejezések nem fordulnak benne elő a' mellyekből jövendőre nézve tsak mi kevés következt is ki lehetne huzni: Swéd országra nézve sem semmi, a' melly azt mutatná, hogy az Anglus és Swéd Országlófszék között, mint némely külső levelek tudni akarják, az eddig fennállott barátság' helyét ellenséges indulat foglalta volna el.

Olasz Ország.

Folytatása annak a' Constitutióknak, a' mellyet Josef Spanyol Király Balyonnéből a' Napolyiaknak küldött: — “

„VIII. Tit. A' Nemzeti Parlamentomról. A' Nemzeti Parlamentom 100 Tagokból áll, és öt szakaszokra, vagy Padokra (Sedili) osztatik fel, úgymint: a' Papság, a' Nemesség, a' Föld Tulajdonosai, Tudósok és a' Kereskedők Padáira. A' Papságnak Padja a' Trónusnak jobbik oldala felől, a' Nemessége balról, a' többieké pedig előtte áll. 2) A' Papság Padja 20, részént Érsekekből, részént Püspökökből, részént egyéb Papokból áll. 3) A' Nemesség Padja 20 czímeres személyekből. 4) A' Föld Tulajdonosainak Padja 20 Birtokosokból; a' Tudósoké pedig 20 Tagokból áll, mellyek rész szerént az Universitásból, rész szerént a' Törvényszékek-ből, vagy pedig a' Tudományokban és Mesterségekben jelesebb tehetségű egyéb férfiakból választatnak. A' Kereskedők Padja 20 kalmár és kereskedő emberekből áll. 5) A' Papok az Ország-petséjével megjelölt Patens által a' Nemzeti Parlamentomnak holtig maradandó Tagjaivá lesznek, hanem ha a' Törvény-székek rendes formájú ítélete által elvesztenék ezen hivataljokat. A' Nemeseknek, hogy a' Nemzeti Parlamentom tagjaivá lehessenek, leg alább 10,000 Ducaton esztendei Jövedelemmel kell birniök. Ezek is szintűgy Országos Petséttel bíró Nyíltt Levelet nyernek, és tellyes életek napjára neveztetnek ki. 7) A' Birtokosokat a' választó Collegiomok nevezik ki a' Nemzeti Parlamentomhoz. 8) Minden kerület, melly 200,000 vagy leg fellebb 300,000 lakosokat számlál, egy ilyen Collegiommal bír. 9) Ezen Colegiomnak Tagjai a' leg nagyobb adót fizető 200 Birtokosok között holtokig neveztetnek ki. 10) Ezen Birtokosok, valahányszór Gyűlés lesz, mindenkör újra választják a' Nemzeti Parla-

mentom tagjait 11) A' Tudós Pad Tagjait az Aca-
 demiáktól, az Universitástól, és a' fő Törvényfzé-
 kektől benyújtott háromféle lajstromból, és pedig
 holtokig a' Király nevezi ki. 12) A' Kereskedői
 Padnak Tagjait is a' Kereskedő Collégiomoktól bé-
 nyújtott lajstromokból a' Király nevezi ki. 13)
 Illyen Kereskedő Collégiomok Nápolyban, és az Or-
 szágnak egyéb tíz fővárosaiban fognak felállítatni.
 A' Választások a' voksoknak bészede, és többsége
 által fognak végbe menni; és a' Nemzeti Parlamen-
 tom tagjai minden ülésben újra választatnak. 14)
 A' Nemzeti Parlamentom csak a' Királynak hívására
 gyűlhet öfzfze, és ugyanantsak parantsolatjára öfzlik
 el, vagy pedig tovább is együtt marad; de azon-
 ban minden három-öfztendőben leg alább egyfzer
 öfzfa kell néki gyűlni. A' Parlamentom ülései zá-
 rott ajtókkal tartatnak, és annak vélekedéseit, 's
 tanátskozásait se kikinyomatni, se egyébképpen kö-
 zölni nem szabad. Minden e'féle közlés, vagy ki-
 hirdetés, melly a' Parlamentomtól, vagy ennek va-
 lamelly tagjától származik, úgy fog tekintetüni, mint
 lázasztó tselekedet. Az adónak kivetése, 's a' pol-
 gári vagy büntető Törvénykönyv, az adózás, és
 pénzhatározás eránt lejendő változtatások a' Parla-
 mentom tanátskozása alá vagynak vetve.

IX Tit. A' Törvényes rendtartásrol.
 Az Igazság kiszolgáltatása a' Király nevében az ő ál-
 tala kirendelt Itélőszéktől vitetik végbe. Egy en-
 gesztelő Itélőszéket formáló Békéltetőbírák, Bátor-
 ságra ügyelő Titztviselők, első 's feljebb való Tör-
 vényfzékek, és egy közönséges Itéletváltoztató Ud-
 var (Cassationshof), fog az Országban lenni. Egyes-
 dül csak a' Királyt illeti a' megkegyeimező Jus

X. Tit. Közönséges Rendelések. A'

Haza földén született minden ember valóságos polgárja az Országnek. Polgári just nyernek azon Idegenek, a' kik az Országnek fontos szolgálatot tettek, vagy tenni fognak, a' kik Talentumokat, vagy hafznos Találmányokat hoznak bé magokkal, a' kik nagyobb nemű Kereskedést állítanak fel, vagy pedig olly Jószágot szereznek magoknak, mellytől leg alább is 100 Ducaton esztendei adót fizetnek. Senki sem viselhet polgári Hivatalt. hatsak az Országban nem született, vagy a' polgári Just el nem nyerte. A' Status' adosságáért az Ország lészzen kezes. A' Közadosság lefizetésére szolgáló Jövedelmek, és Tőke-pénzek sérthetetlenek. A' megfundáltatott Országos Adosság meg esmértetik. Az Ország Kintse a' Korona Kintsétől külön vagyon választva. Az Ország Kintsének Gondviselője a' Király kezébe teszi le a' hitét a' felől, hogy az Ország pénztét elfétsékeltetni nem engedi, és semmi más kifizetésre rá nem áll, hanem tsak a' melly az Ország különbféle kiadásaira nézve a' nyilvánvaló Hitellel meg egyez. A' mi Sziciliának Igazgatását illeti, mind az egy különös rendelés által fog meghatároztatni. Költ Bayonnében, Junius 20-ikán, 1808-ban: —

„Jó sef.

A' Keszthelyi Georgikonban elüresült
Gazdaságbéli Stipendiumokról va-
ló másodszori Hiradás.

Méltóságos Gróf Tólnai Festetics György
Úr Eö Nagysága által N. Zala Vármegyében hely-
heztetett Keszthelyi Mező-Városában Georgikonnak
nevezete alatt fel állitatott Gazdaságbéli Intézet ré-
fzéről ezenael köz hirül adatik, hogy e' folyó Os-

kolai esztendőnek, úgymint Augustus hólnapnak végével azoknak számára, kik a' mezei Gazdaságbéli Tudománynak theoretica, és practica megtanulására magokat fel ízáni kívánják, ismét két Stipendiumok elfognak üresedni. Minthogy pedig az említett Intézetnek tudománybéli Cursusa a' már előbbi esztendőkben közre bocsátott híradásokból úgy-is esmértefsé lett; azért ez úttal tsak rövideden említettik, hogy azon Cursus három esztendőre legyen meghatározva, és hogy abban a' theoretico - practica tanítás valamint egy részről a' Gazdaságbéli tudományokat, és tapasztalásokat: úgy más részről az ezekkel egybe kötött Mathematica, és Physico-Veterinaria tudományokat egyenefsen tárgyalja. A' Stipendium most szabad szállás, tüzifa, és gyertyán kívül első esztendőre 180 forintban, második esztendőre 200 forintban, a' harmadikra pedig 220 forintban határozottatott-meg, 's emellett a' Stipendiatikusok három esztendei cursusfokat elvégezvén a' Grófi Urodalmakban érdemeikhez; és magok viseletjekhez mérsékelt hivatalokra ki tétetnek. A' kik ezen Stipendiumokban, és az ezekkel egybe-kötött jövedőbéli bizonyos hivatalokban részesülni kívánnak, minden születésre, nemzetre, és vallásra való tekintet nélkül meg kívántatik, hogy ők a' Philosophicus Cursust, vagy leg alább a' hat Deák Oskolákat, vagy úgy nevezett Studia humaniora elvégezték, e' mellett magyarul, németül, és deákul beszélni, és írni tudjanak, egséges testüek legyenek, és magokat mind erköltsős jó magok viseletek, mind pedig ditsérefsen végzett tudományaikra nézve hiteles bizonyság. és ajánló leveleik mellett e' folyó Augustusnak végéig a' Georgikonnak Elöl-járóinál, vagy személyesen, vagy levél által béjelentsék.

Egyfzersmind valamint eddig, úgy ez után is mind azoknak, valakik a' Gazdaságbéli Tudományt tulajdon, vagy szüleiknek Attyokfiaknak, avagy más Jóltévöiknek költségén tanulni akarják a' Georgikonba való szabad bégjárás ingyen megfog engedtetni, melly azoknak hasznokra, kiknek erre kedvek vagyon, és készülni kívánnak, annyival is inkább emlittetik, mivel Fels. Csász. Királyi Fejedelmünk egy a' Fels. Magyar Helytartó Tanátshoz, és a' Fels. Magyar Kamarához bocsájtott Udvari Rendelésében méltóztatott kegyelmessen kinyilatkoztatni, hogy a' Kamarabéli Józszágok Administratiojára ügyelő hivataloknál azok tekintetbe vétefsenek, kik gazdaságbéli tanulásokat a' Georgikonban végezték, és erről ditséretes bizonyság leveleket mutathatnak. Egyébb eránt az illy külsö Tanulóok a' fent említett három esztendei Cursusra nem köteleztetnek, hanem szabadsagokban áll a' tanítandó tudományokból azokat magoknak választani, mellyeket már megszerzett egyéb tudományaikhoz, 's más környülállásaikhoz képest leg szüksegefsőbbeknek, vagy erányofsabbaknak lenni találhatnak.

Mivel pedig ezen Intézettel az úgy nevezett Pristaldeum vagy azon tanításbéli Intézet is, mellyben magokat a' jövendöbéli Uradalmi Ügyészek, vagy Fiskálisok készithetik, egybe vagyon köttetve; arra nézve azok is, kik illy hivatalra szándékoznak, az ehez alkalmaztatott tudományokat magoknak megszerzezhetik, és egyfzersmind a' jurisdictióbéli praxisban magokat az itteni Fiskálisi Hivatalnál gyakorolhatják. Költ Mélt. Gr. Festetits György Úrnak Uradalmaira ügyellö Fö Kormány Széknek Keszthelyi Cancellariájából; Sz. Jakab hava 12-kén 1808. esztendőben;